

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Officio Episcopi Et Ecclesiae Ceremoniis Tractatus Perutilis

Gilbertus <Tornacensis>

Coloniae, 1571

VD16 G 2034

Cap. XVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41678

Num. 16

Altare. Unde in lege scriptum est, & dictum est ad Aaron: Tolle thuribulum, & hausto igne de Altari mitte incensum de super. Per hanc autem thurificationem significat omnis demoniaca prauitatis expulsionem. Unde & fumū thuris quidam estimant valere ad Demones effugendos, assumentes pro testimonio, quod scribitur in Thobia: Cordis eius particulam si super carbones ponas, fumus eius extricat omne genus demoniorum.

Thob. 6.

CAP. XVIII.

Sequitur
introitus
Missæ.

STante Episcopo ad altare chorus incipit officium, premittens antiphonam quandam, quam appellant Missæ introitum, sumptam in consecratione Ecclesie de Genesi. Vidit in Spiritu prophetico excitatus Iacob quasi de graui somno, ait, Terribilis est locus iste; reuerentia annuncians, que debetur ecclesie.

Gen. 28.

sic.

sic. Qui scilicet introitus repetitur
 interposita gloria Trinitatis, & ver-
 siculo psal. Dominus regnavit exul- Psal. 96.
 tet terra. Ubi primò sciendū est cho-
 rum appellari multitudinē canenti-
 um, a corona dictū, quia in similitu-
 dine coronæ factum. Unde ab Eccle-
 siastico egregius ille sacerdos descri-
 bitur stans ante aram & in circui-
 tu eius corona fratrum. Choros au- Exod: 15.
 tem Moyses post transitū maris ru-
 bri primus instituit, cum seorsum
 viris, seorsum mulieribus, laudes
 diuinas utrosq; pronūciare docuit.
 Antiphonas aut apud Latinos bea-
 tissimus Ambros. instituit primus
 Græcos imitatus, qui Antiphonas
 primitus cōposuerūt duobus choris
 alternatim cōcinentibus, quasi duo
 Seraphin ad inuicē sibi conclaman-
 tia, & quasi duo testamēta sibi cōcor-
 diter respondētia. Unde antiphona
 ab αὐλὶ quod est cōtra, & φωνῆ, quod
 C 2 est

44 DE OFF. EPISC.

est sonus, nomen accepit, quasi concordia soni ad sonum. Iste est ergo Introitus, qui præfiguratur in antiquis patribus desiderium Christi aduentus: hoc ergo desiderium Introitus representet non semper intellectu literæ, sed in bilo cantilena. unde & chorus dilatat cor suum in inbilatione: significans, quod multi reges & prophetae desiderabant Christum videre; unde ex eorum persona cantamus introitum, per quos introiit Christus in mundum. Antiphonæ repetitio, deuotionis exaggeratio. Unde Propheta; *Manda, remanda: Expecta, reexpecta.* Et alius Propheta: *Si moram fecerit, expecta eum.* Interpositio gloriæ: captatio beneuolentiæ. Ut enim obtinerent facilius quod expectabant, ad totam trinitatem clamabant. Interponitur in officio dedicationis versus de psalmo: *Dominus regnauit*

Matt. 13.

Esa. 28.

Abac. 2.

Psal. 92.

uit

uit, &c. quod congruit ei, quod ali-
 bi dictū est de eiusdem ecclesie fun-
 datione: *Fūdatur exultatione uni-*
uersa terra. Celestinus enim Papa
instituit, quod psalmi David. 150.
ante sacrificiū canerentur antipho-
natim ex omnibus, quòd antea non
siebat: sed tamen tantū Epistola &
Euangeliū legebatur, sicut habetur
in gestis pōtificialibus. Unde & ad-
huc in vigilijs Paschæ & Pētecostes
hic mos retinetur, ut Missa à lectio-
ne incipiatur. Quod tamen ita intel-
ligendum est, quod ex omnibus psal-
mis quaedam excipiuntur, quæ pro
introitibus, gradualibus, offertorijs,
communionibus frequenter canur-
tur. Psalmos autem David insti-
tuit, qui in eis modulandis precipu-
us fuit; non propter temporalem de-
lectationem, sed propter spiritua-
lem deuotionem.

Psal. 47.

CAP. XIX.

C 3 Deinde